

Materiály k samostudiu

Pondělí 15. 6. 2020

Třída 8. D

ČESKÝ JAZYK

(MLUVNICE)

1. Přečti si a zapiš do sešitu poučení na str. 8 (Indoevropské jazyky; Slovanské jazyky).
2. Vypracuj do sešitu úkoly na str. 8 a 9 pracovního listu

INDOEVROPSKÉ JAZYKY

Některé jazyky na světě jsou si na první pohled velmi podobné. Důvod je jednoduchý, vznikly totiž ze **společného prajazyka** a po jeho rozpadu se staly **jazyky příbuznými**, které patří do společné jazykové rodiny. A tak vznikly i **jazyky indoevropské**.

Indoevropské jazyky jsou zároveň největší **jazykovou rodinou (skupinou)** na světě. Mluví jimi dnes více než dvě miliardy lidí.

Do indoevropské jazykové rodiny patří například jazyky:

- **germánské** (např. *angličtina, němčina, norština, švédština*) ☐;
- **románské** (např. *francouzština, italština, španělština, portugalština*) ☐;
- **slovanské** (např. *čeština, slovenština, ruština, bulharština*) ☐;
- **baltské** (např. *litevština, lotyština*) ☐;
- **řečtina**;
- **indoíránské** (např. *perština, sanskrť*).

☐ *ugrofinské jazyky – nepatří mezi indoevropské*

1. Přiřaď jazyky ke čtyřem indoevropským skupinám.

a) angličtina

e) němčina

1. románské jazyky

b) polština

f) španělština

2. germánské jazyky

c) portugalština

g) litevština

3. slovanské jazyky

d) francouzština

h) ukrajinština

4. baltské jazyky

2. a) Pokud se rozhodneš navštívit následující evropské ostrovy, jakými jazyky zde budou mluvit rodilí mluvčí? V případě potřeby použij atlas.

Krk, Island, Sardinie, Mljet, Kréta, Mallorca, Rhodos, Hvar, Korsika, Rab

b) Jsou zde zastoupeny všechny podskupiny indoevropských jazyků, jež jsou uvedeny ve výkladu?

c) Která podskupina indoevropských jazyků je zastoupena největším počtem ostrovů?

3. Přiřaď k uvedeným indoevropským jazykům slova z nabídky.

children, il braccio, die Katze, a car, et innsjø, la mer, a pen, der Hund, la pasta, en dag, le tapis, il gelato, en mann, das Auto, le roi

angličtina

němčina

francouzština

norština

italština

SLOVANSKÉ JAZYKY

Slovanské jazyky vznikly rozpadem společného prajazyka – **praslovanštiny**. Ta ovšem není zachována ve své původní podobě, jazykovědci se jí pokusili rekonstruovat.

Nejstarším slovanským spisovným jazykem byla **staroslověnština**. První staroslověnské texty byly zapisovány **hlaholicí**, kterou po vzoru řecké abecedy pro tyto účely vytvořil Konstantin. Rovněž **cyrilicí** posloužilo za vzor řecké písmo, ve srovnání s hlaholicí je však toto písmo mladší a jednodušší. Autorství je připisováno Metodějovu žákovi Klimentovi.

V důsledku stěhování národů došlo i k rozdělení Slovanů na různá území, a tím také ke **štěpení slovanských jazyků** do několika větví.

Rozdělení slovanských jazyků:

a) **západoslovanské:** čeština, slovenština, polština, lužická srbština;

b) **jihoslovanské:** slovinština, bulharština, makedonština, chorvatština, srbština a původní staroslověnština;

c) **východoslovanské:** ruština, ukrajinština, běloruština.

1. Doplň do tabulky slovanské jazyky z nabídky.

ruština, slovinština, polština, slovenština, chorvatština

slovanský jazyk	větný ekvivalent (v originále)	český překlad
	<i>Nasvidenje!</i>	Na shledanou!
	<i>Laku noć!</i>	Dobrou noc!
	<i>Szczęśliwy podróż!</i>	Šťastnou cestu!
	<i>Na zdravie!</i>	Na zdraví!
	<i>Извините!</i>	Promiňte!

2. a) Jaký typ písemných soustav užívají např. Rusové nebo Ukrajinci?

b) Jaký typ písemných soustav užívají např. Poláci nebo Slováci?

c) Porovnej následující tři texty a urči, kterým typem písemných soustav jsou napsány.

a) Если хотите рассмотреть человека и узнать его душу, то вникайте не в то, как он молчит, или как он говорит, или как он плачет, или как он волнуется благороднейшими идеями, а смотрите на него лучше, когда он смеется. Хорошо смеется человек – значит, хороший человек.

b) Iako Plitvička jezera nisu na velikoj nadmorskoj visini, zahvaljujući bogatim šumama dojam gorskog krajolika je potpun, a najočuvaniji kompleks iskonske bukovo-jelove šume prostire se u prašumi Čorkova uvala.

c) *Слов'яни писали кирилицю, а Русь – латиницю. Українці писали кирилицю, а Польща – латиницю. Словенці писали кирилицю, а Чехи – латиницю.*

(vzhledem k povaze úlohy nejsou uvedeny zdroje textů)

3. a) Odhadni, kterým slovanským jazykem je napsána následující ukázka.

Kopalnia Soli „Wieliczka” to jeden z **najcenniejszych** zabytków kultury materialnej i duchowej na ziemiach polskich, rocznie odwiedzany przez ponad milion turystów z **całego** świata.

To także zabytek **klasy światowej**, wpisany jako jeden z pierwszych dwunastu obiektów na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO.

(vzhledem k povaze úlohy není uveden zdroj textu)

b) Které další jazyky patří do téže skupiny jako jazyk ukázky?

c) Tučně vytištěná slova přelož do češtiny.

d) Najdi v textu ekvivalenty českých slov *dědictví*, *navštěvovaný*, *prvních*, *památk* a *přírodního*.

4. Označ správnou odpověď.

a) Azbuka se nepoužívá v:

a) polštině

b) bulharštině

c) srbštině

d) ukrajinštině

e) ruštině

b) Mezi vymřelé jazyky patří:

a) ruština

b) ukrajinština

c) staroslověnština

d) makedonština

e) řečtina

c) Díky vzájemnému ovlivňování je historicky nejbližším jazykem k češtině:

a) slovenština

b) ukrajinština

c) polština

d) chorvatština

e) ruština

MATEMATIKA

Slovní úlohy – řešení pomocí rovnic

uč. str. 136 – 137 nastuduj vzorové příklady

- zapiš do sešitu vzorové příklady (tabulka a příklad pod příkladem 2, s řešením až po příklad 3)
lze zkopírovat a vlepít do sešitu
- uč. str. 136/1

NĚMECKÝ JAZYK

Skupina pí. uč. Bajerové

Učebnice strana 31, cvičení 4. Přečtěte si ještě jednou začátek dialogu ze cvičení 2 a zkuste si odpovídat na obě otázky. **Was sagt die Mutter? Was antwortet Stefan?**

Učebnice strana 31, cvičení 5. Opět se vrátíte k dialogu ze cvičení 2. Pozornost věnujte slovesům **legen, stellen (stojí s předložkami + 4. pád.)**

Was macht Stefan? Vzor: Er legt die Klamotten in dem Schrank. Die Tennisschuhe steht er unter das Bett.

Napište do sešitu.

Učebnice strana 31, cvičení 6.

Slovní zásoba – pracovní sešit – strana 44 (do hangen).

Skupina pí. uč. Novotné

1. Wortschatz wiederholen - Gebäude in der Stadt

[https://www.liveworksheets.com/worksheets/de/Deutsch_als_Fremdsprache_\(DaF\)/Geb%C3%BCde_in_der_Stadt/In_der_Stadt_*_Geba%C3%BCde_po14809yl](https://www.liveworksheets.com/worksheets/de/Deutsch_als_Fremdsprache_(DaF)/Geb%C3%BCde_in_der_Stadt/In_der_Stadt_*_Geba%C3%BCde_po14809yl)

2. Im Arbeitsheft - Seite 37/ 27 - práci pošlete ke kontrole na m.novotna.perina@seznam.cz

RUSKÝ JAZYK

18. lekce – Procvičování

1. Pracovní sešit: str. 85/19, str. 86/20, str. 86/21
2. Institut jazykového vzdělávání – www.ijv.cz/jazykove-kurzy-rustiny
Online testy – ruština (1. a 2. část)

Zjistěte, jak jste na tom!

Po dokončení bude test automaticky vyhodnocen.

DĚJEPIS

Prezentace **Sjednocení Itálie a Německa** zapsat a naučit slidy 2 a 3, pak zhlédni na Streamu Slavné dny <https://www.slavne-dny.cz/episode/680875/den-kdy-byla-otevrena-eiffelova-vez-6-kveten>

(veškeré materiály resp. odkaz na ně najdeš na mailu dejepis.perina@seznam.cz, heslo: perina1139 složka 8. ročník)

FYZIKA

Do sešitu:

Ucho jako přijímač zvuku (učebnice str. 172 – 173)

Nastudujte a vypište si základní informace, doplňte si obrázkem 3.9

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10121359557-port/659-slysis-me/video/>